

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ**

**МАТЕРІАЛИ
ІХ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
КУРСАНТІВ, СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ ТА АД'ЮНКТІВ**

**ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Львів – 2019

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р техн. наук Кузик А.Д. – головний редактор

канд. фіз.-мат. наук Меньшикова О.В.

канд. хім. наук Мірус О.Л.

канд. техн. наук Горностай О.Б.

канд. техн. наук Станіславчук О.В.

канд. мед. наук Телегіна Г.В

канд. пед. наук Ільчишин Я.В.

Марич В.М.

ОРГАНІЗАТОР ТА ВИДАВЕЦЬ	Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Технічний редактор, комп'ютерна верстка та друк на різнографі	Хлевной О.В.
Відповідальний за друк	Фльорко М.Я.
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:	ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007
Контактні телефони:	(032) 233-24-79, 233-14-97, тел/факс 233-00-88
E-mail:	<i>ndr@ubgd.lviv.ua</i>
<p>Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів – Л.: ЛДУ БЖД, 2019. – 188 с.</p> <p>Збірник сформовано за науковими матеріалами ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».</p> <p>Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:</p> <p>I секція – Управління охороною праці та промисловою безпекою; II секція – Технології контролю і захисту від шкідливих і небезпечних виробничих чинників; III секція – Новітні інформаційні технології як інструмент підвищення рівня промислової безпеки; IV секція – Профілактика виробничого травматизму; V секція – Культура та психологія праці; VI секція – Гуманітарні аспекти підготовки сучасного фахівця.</p> <p style="text-align: right;">© ЛДУ БЖД, 2019</p>	
Здано в набір 10.04.2019. Підписано до друку 15. 04. 2019. Формат 60x84 ^{1/3} . Папір офсетний. Ум. друк. арк. 8,2. Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі. Наклад: 50 прим. Друк: ЛДУ БЖД вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.	За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів, посилання на збірник обов'язкове.

Кошіль О. І., Демко Д. М., Фірман В.М. ПРОФІЛАКТИКА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ У БОЛГАРІЇ	110
Купріянець М. С., Скрябін В. М., Бардін О. І. ТРАВМАТИЗМ НА ГЕОЛОГІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ, ГОЛОВНІ ЇХ ПРИЧИН І ПОШУКИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ.....	111
Курило А.В., Яечник Р.В. ПРОФЕСІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ, СПРИЧИНЕНІ ВПЛИВОМ ФІЗИЧНИХ ФАКТОРІВ. ВПЛИВ ПИЛУ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ.....	114
Лапан П. Є., Тимо Н. І., Кіт Л. Я. ВПЛИВ WI-FI НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	116
Мних М.-М.Р., Сукач Р.Ю. ВИРОБНИЧИЙ ТРАВМАТИЗМ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ	118
Мудрик Т.Й., Яечник Р.В. ВУГІЛЬНА ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ.....	120
Нежуга Ю.В., Цимбал Б.М. ПРОФІЛАКТИКА ПРОФЕСІЙНИХ НЕБЕЗПЕК ПРИ РОБОТІ З ЛИСТОВИМ МЕТАЛОМ.....	122
Олівендер Н.Я., Телегіна Г.В. ПРОБЛЕМА АЛКОГОЛЬНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ В МЕДИКО- БІОЛОГІЧНОМУ І СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ДИСКУРСІ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	124
Пашкуцька Х. В., Телегіна Г.В. УПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕРСОНАЛУ З ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ПРАЦІ	126
Полторацька А., Телегіна Г.В. ДІТИ ІНДИГО – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА –КОРЕКЦІЯ ЧИ СПІВІСНУВАННЯ?	127
Смик В.К., Яечник Р.В. ВПЛИВ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ПОСЛУГ НА ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	130
Соловій А.О., Яечник Р.В. ВПЛИВ ХІМІЧНИХ РЕЧОВИН АЗБЕСТУ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ.....	132
Стефінін Ю.В., Лялок - Вітер Г.Д. ДО ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ В НАФТОГАЗОВОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ	134
Тимофєєва Ірина, Станіславчук О.В. СУЧАСНІ ЗАХОДИ ЗНИЖЕННЯ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ В УКРАЇНІ.....	136

УДК 613,62

ВУГІЛЬНА ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ

Мудрик Т.Й.

Ясчник Р.В

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Найбільші дані професійних захворювань спостерігаються у вугільній промисловості України. Шахтарі постійно зазнають вплив небезпечних для здоров'я чинників. Найчастіше професійні захворювання у шахтарів є пневмоконіоз і пиловий бронхіт, вібраційна хвороба, хвороби опорно-рухового апарату, периферичної нервової системи, сенсоневральна приглухуватість, азбестоз. Основними негативними факторами на робочих місцях в шахтах є: висока запиленість повітря, виділення шкідливих газів метану, вуглекислоти, окису вуглецю, сірчистого газу, окислів азоту, шум і вібрація, несприятливий мікроклімат, температура повітря досягає 27-38°C, тяжка фізична праця, змушена робоча поза.

Антракоз – це професійне захворювання легенів, що виникає через тривале вдихання вугільного пилу. Крім цього, пил може зумовити захворювання верхніх дихальних шляхів, очей і шкіри. На вугільних шахтах існує небезпека вибуху метану, що утворює з киснем вибухову суміш. Метан міститься у вугільних пластах і масивах гірських порід і виділяється в процесі добування руди з копалин та під час вибухових робіт. Щоб запобігти вибуху потрібно обладнати ефективну вентиляцію підземних виробок і не допускати в них відкритого вогню. Серйозною проблемою є також освітлення шахт. Всі ці фактори негативно впливають на здоров'я працівників гірничовидобувної промисловості. Санітарно-гігієнічні умови в шахтах призводять до виникнення різновиду лептоспірозу, збудників якого знаходять у сечі щурів.

Лептоспіроз – гостра інфекційна хвороба з групи зоонозів, яка перебігає з гарячкою, загальною інтоксикацією, ураженням нирок, печінки, серцево-судинної, нервової систем, геморагічним синдромом. Шкідливість неотруйного вугільного і породного пилу обумовлена здатністю викликати професійні захворювання легень – пневмоконіози.

Пневмоконіоз (від грец. *pneumon* – легеня, *konis* – пил) – це хронічне професійне пилове захворювання легенів. Пневмоконіоз, викликаний вдиханням запиленого повітря, викликає таку хворобу як силікоз, вугільний пил – антракозом. *Силікоз* – це респіраторне захворювання, яке розвивається в результаті регулярного і тривалого вдихання пилу, в якій міститься двоокис кремнію. Клінічна картина: зазвичай, хвороба розвивається як наслідок вдихання пилу впродовж кількох років і довгий час має безсимптомний перебіг. Симптоми виникають при розвитку ускладнень – хронічного бронхіту і емфі-

земи легень. З прогресуванням фіброзу і вузликівих змін з'являється задишка і кашель, також ознаки легеневого серця і дихальна недостатність.

Зміни є безповоротними і виявляють схильність до прогресування, незважаючи на припинення контакту з пилом. Ускладнення від цієї хвороби є туберкульоз, хронічний бронхіт, емфізема. Захворювання часто призводить до раку легень, особливо у курців. Також працівники шахт часто хворіють хворобою опорно-рухового апарату – радикуліт .

Радикуліт – це запальне захворювання внаслідок ушкодження нервових корінців спинного мозку. У шахтарів це захворювання особливо важке і, якщо вже з'являються, у більшості випадків вибивають із колії назавжди. Пов'язане воно з великим навантаженням на хребет, коли гірники практично постійно переносять вантажі. Проявляються вони тому що ,проникаючи через дихальні шляхи в організм, порушують тканини і клітини, їх нормальний стан. Дія цих газів залежить не лише від степеню їх ядовитості, а й від багато тривалої дії на людину і концентрації їх в повітрі. Критична ситуація умов праці на вугільних шахтах України потребує великого удосконалення нормативно-методичної бази, профілактики впливу шкідливих виробничих чинників на робочих місцях гірників, котрі негативно впливають на стан їх здоров'я так як є небезпека викиду газу й пилу, погане освітленість, температурні роботи, швидкість подачі комбайну та інтенсивністю вугільного пласта та інше. Проведення моніторингу умов праці та стану здоров'я працівників вугільних шахт на основі єдиного санітарно-гігієнічний підхід і компенсації їм за завдану шкоду здоров'ю.

Профілактика захворювань має починатися, як тільки працівник потрапляє під вплив шкідливих виробничих чинників, коли організм ще не зазнав стійких змін, і здійснюватиметься впродовж усієї трудової діяльності. Підвищений ризик розвитку наслідків гострих інтоксикацій спостерігається у вікові 30-49 років, тобто шахтар з достатньою кваліфікацією (стажем), достроково виходить на пенсію .Ситуація, що склалася, потребує вдосконалення небезпечних та шкідливих умов , в гірничовидобувному підприємстві.

Література:

1. Галівода .Д. Наукова робота. Вплив вугільного пилу на дихальну та кровеносну системи гірників. -2014./Галівода/Хімія. -2014,-14с
2. Стаття «Несприятливі умови праці шахтарів і пов'язані з ними патології» [Електронний ресурс]- Режим доступу : <http://lutsk.dsp.gov.ua>
3. Рубрика://Панорама/ «Дня» Газета: №130, (2003) Стаття. [Електронний ресурс] – Режим доступу :<https://uk.wikipedia.org/wiki/>
4. М.Ю . Коломоєць/ Професійні хвороби/ М.Ю . Коломоєць , О.С . Хухліна.2004.- 122с